

KÖSZEK ÉS VIDÉKE

AZ OTTHON szépirodalmi havi műmelléklettel.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona, egyes szám dra 10 fillér.
Videki előfizetők a portót külön fizetik.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasarnap.

Felolós szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Rijiltér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számíthatnak meg.

Ne hizlaljuk az ellenséget!

Aki visszaemlékezik azokra a vámpolitikai küzdelmekre, amelyek időről-időre forrongásba szokták hozni az egyes országokat, az tudhatja, hogy béke idején is vannak izgalmas csaták. A jobb megélhetési viszonyokért való küzdelem, hogy ha nem is jár véres esete-patékkal, minden körülmények között figyelemre méltó, mert hiszen ezekben a küzdelmekben leginkább az öntudat dolgozik, saját gyengeségünk, vagy erőnk öntudata. Ha ez az öntudat cserben hagy, akkor elveszett a hadjáratunk. Ha könnyelműen kiszolgáltatjuk saját erősségünket, akkor az ellenség 42-centiméteres kaliberű mozsarakból szórja ránk a pusztító srappelnt vagy gránátot, brüsseli csipke, vagy angol szövet alakjában, holott mi csak cukorral és még olcsóbb nyerstermékkel védekezhetünk a gyártási rafinéria mesterművek ellen.

Ne becsüljük le tehát azt a jelszót, amelyik arra hív fel bennünket, hogy jövőben fokozottabb mértékben védekezzünk a velünk ellenséges lábón álló országok beözönlő termékei ellen. Vessünk egy pillantást a külkereskedelmi mérlegünkre s szinte elrémítő, hogy mennyi pénzzel adózunk évek hosszú során át azoknak az országoknak különböző ipari és más egyéb termékekért, amelyek nekünk hadat üzentek. Sok-sok millióra rug ez a nemzeti vérvesztés és sajnos a vérvesztéséget a legritkább esetben okozta a szükségszerűség, a legtöbbször az emberi hiúság volt az előidézője, az idegeknek és a szervezetnek az a túlfinomultsága, amely beteggé sorvasztja magát, ha valamely portéka nem angol származású, vagy nem brüsseli és párisi eredetű.

A Dunaparton napisétájukat végző nyelvék valódi külföldi származású ruházata, lelkes honleányaink párisi és angol műtermékből kikerült, drága pénzen megfizetett divatickei járultak leginkább ahhoz, hogy ebből az országból milliók vándoroltak idegenbe, holott, ha az ország minden egyes lakójában meg volna az a sokat emlegetett puritán szellem, akkor a hiúság kielégítésére elpazarolt cikkek ara ma a nemzeti vagyont, a nemzeti tartalékot gyarapíthatná.

Még veszedelmesebb ránk nézve a külföldi inportált szellem, amely valósággal tunyává tesz bennünket és fokozatosan levetkőzteti régi hagyományos erkölcsünket. Nemcsak neveléses, de egyúttal szomorú látvány is az Isten-háta mögötti falvakban látni a jegyző kisasszonyt a legnagyobb sár közepette olyan szabasu ruhában lépkedni, amilyenben a párisi körutak félvilági hölgyei parádézának. Szegény teremtés lépni sem tud új szabasu ruhájában, de azért fölveszi, mert divat lehet, hogy a szövet becsületes cseh gyártmány, de a szellem, amely a ruhát alkotta francia, vagyis ránk nézve idegen és ellenséges, a becsületes magyar felfogással és természettel, amely gyűlöli a mozgásban való korlátozottságot, homlokegyenest ellenkező.

Ne feledjük el azt, hogy a külföldi cikkekkel együtt a külföldi szellemet, gondolkodásmódot, legkivált az elpuhultságot plántáljuk be a haza földjébe. Van-e erre szükségünk? Van-e szükségünk arra, hogy a mostani háboruban az elpuhultságunk verjen meg bennünket, vagy ha mondjuk testileg meg is van bennünk az ősi virtus, van-e szükség arra, hogy jövőben azért legyünk minden közgazdasági háboruban vesztesek, mert milliókat és milliókat áldozunk olyan nemzeteknek, amelyek bennünket ma is ázsiai színvonaluknak tartanak.

Itt a legfőbb ideje tehát annak, hogy a háborút izenjük meg gazdasági téren is azoknak az országoknak, amelyek velünk ellenséges viszonyban vannak. Sokat harcoltunk a szerb marha és disznó ellen, mert tudtuk, hogy Szerbiából a marhával és disznóval egyetemben csak a dögvész kerülhet hozzánk. Ki kell terjeszteni ezt a harcot nyugat felé is, onnan az erkölcsi dögvésznek lehelete csapódik felénk. Az a ravasz kalmárszellem, az izlésnek az a mesterkéltisége, amelyik két nyugati országból a kultura alorcája alatt egész világra kiterjesztette csapjait, nagyon erősen behalózott minket is és szipolyozta életerejünket. Itt van a legfőbb ideje, hogy e polipkarok ölelését lefejtsük magunkról. Legyünk tudatában annak, hogy szorgalommal, kitartással mi is eljuthatunk a gazdasági fejlettség olyan magas színvonalára, amilyen a nyugati állítólagos kulturnemzetek vannak. Addig azonban míg idáig eljutunk, legyünk puritánok és kissé igényneküliebbek. Szeressük a nemes izléses egyszerűséget és mindenekelőtt a magunkét! —

Hírek a háborúról.

— Csak hivatalos jelentések. —

A diplomataknak elmenekülnék Nisből. Szófiai távirat alapján jelenti a Bud. Tud.: Nisből érkező megbízható hírek szerint a kolera Szerbiában mind több és több áldozatot követel. Nisben a halálesetek száma napról napra növekszik. A borzasztó járvány és a hiányos gondozás miatt a diplomáciai képviselők kénytelenek Nisből elutazni. A semleges államok követői és konzuli képviselői már el is utaztak. Csak az orosz követ akar Nisben megmaradni. Az angol és a francia követ bejelentette elutazását.

Elfogtak egy egész szerb hadosztályt. A nyolcadik hadtest csapata a szerbiai határon bekerítettek és egész felszereléssel együtt elfogtak egy 4400 emberből álló teljes szerb hadosztályt. A szerb főhadserő seregeink elöl folytonosan visszavonul. Csapataink feltartóztatlanul üldözik őket.

Szerbia oroszokosan soroz. Uszkübből ideemuekülték elmondták, hogy Szerbiában erőszakkal sorozzák a férfiakat. A csendőrség és a lakosság közt véres összeütközések történtek.

Bulgaria megszállja a szerb Macedoniát. A lapok közlik, hogy Bulgaria meg fogja szállni a szerb fenhatóság alá került macedón területeket. Az Adeverul jelenti, hogy Bulgaria ezen elhatározásához már bírja Torokország és Románia teljes beleegyezését.

A perzsák Oroszország ellen. A perzsa főpapok felhívták a perzsa népet, hogy elérkezett a pillanat, amikor a gyűlölt orosz igit lerázhathják. Fogjanak fegyvert és vonuljanak Oroszország ellen.

Az afganisztáni emir Oroszország ellen. A Frankfurter Zeitung jelenti, hogy az afganisztáni emir már 200 000 főnyi hadsereget összpontosított az orosz határon.

Kiverték az oroszokat magyar területről. A Magyar Távirati Iroda jelenti Ungvárról: Uzsokról Ungvárra érkezett egy magas vezérkari tiszt, aki fölkereste gróf Sztaray ungmegyei főispánt és hivatalosan közölte vele, hogy csapataink az ej folyamán és másnap reggel Uzsok körül harcokat folytattak, amelyek sikerrel jártak és sikerült kivenni az ellenséget, amelyet egészen Stankig (Galicia) szoritottak vissza. Az egész uszoki hegyszoros ismét birtokunkban van. Az uszoki harcokban az oroszok igen súlyos veszteségeket szenvedtek. Ungmegye területén ma már egyetlen orosz sines. A határvédő csapatok megerősítése egyre tart.

Győzelmesen előnyomulunk a Visztulánál. A főhadiszállásról jelenti: A szövetséges német és osztrák-magyar haderők részéről megkezdett új hadműveletek következtében a Visztula mindkét partján az ellenségnek visszavonuló mozdulatai vannak folyamatban. Bie mellett erős orosz lovasságot szétvertünk. A Visztulától északra a szövetséges hadsereg több ellenséges lovashadosztályt kergetett maga előtt.

Győzelem Szerbiában. Több, mint tizenegy napi makacs küzdelem után csapataink a Drinát és a Szávát újból átletpték. A délkeleti harcmezőre a hadműveletekben rövid szünet állott be. Összes esa-

pataink szerb területen vannak és a véres harcokban kivivott pozíciókban állnak a folytonos makacs támadásokat, amelyek mindig az ellenfél jelentékeny veszteségével végződnek. Az utolsó harcokban összesen tizennégy agyut és több gépfegyvert zsákmányoltunk. A foglyok száma jelentékeny, épügy a szökevényeké is. A szerbek és montenegróiak boszniai offenzívájáról szóló hírek abból keletkeztek, hogy alárendelt ellenséges erők a saját csapataink által majdnem teljesen elhagyott Szandzsák határterületére törtek be. Az ennek a területnek megtisztítására irányuló intézkedéseket haladéktalanul megtettük.

Hogyan törték be az oroszok a „Magyarország” egy szemtanu népfelkelő hadnagy elbeszélése alapján megírja, miképen törték be az oroszok az uszoki szorosnál. A hadnagy szerint a közvélemény nagy tévedésben van a szoros természetéről. Ez a szoros nem egyéb, mint egy széles völgyvé alakuló hágó, amely a támadásnak igen kedvező, de a védelemnek nagyon kedvezőtlen. A mi védelmünk itt egy rendes gyalogzászlóalj, egy hadtáplázó és három pót századból alakított tartalék zászlóalj volt, amely felett Drexler alezredes parancsnokolt. Miután saját csapataink Homonnára vonultak vissza, értesültünk arról, hogy az oroszok betörést kísérelnek meg. Hadvezetőségünk a készülő betörésről bizonyára pontosan volt informálva, mert mikor csapataink az akciót megkezdték, tüzseréget is kapott. Csütörtökön délelőtt jelent meg az orosz előőrs, 3—400 kozák. Ezek leszálltak lovaikról s mindjárt megindították a tüzelést. Másfél óra múlva fejlődött fel az orosz gyalogság, amely gépfegyvert is hozott magával. Félórával később megjelent a tüzserégünk is, körülbeul nyolc ágyúval. Ugyanezkor megérkezett a mi tábori ütegünk is. Az orosz tüzserég hevesen támadta az uszoki állomást, de csak kevés kárt tett benne. Este 6 óráig tartottak csapataink pozíciójukat, azután vonultak vissza védettebb állásba, ahol teljes gyaloghadosztályunk volt nehéz zászlóaljjal megerősítve. Itt sokkal kedvezőbb volt a terepünk. Az oroszok másnap, amikor Csontosig nyomultak előre, rövid harc után kénytelenek voltak Uzsokig visszavonulni.

Biztos a győzelmünk. A cs és kir. hadsereg főparancsnoksága a következő hadsereg-parancsot boesította ki: A helyzet ránk és a szövetséges német hadseregre kedvező. Az orosz offenzíva Galiciában az összeomlás előtt áll. A német csapatokkal együtt az ellenséget, amely Kraszniálnál, Zamosenál, Insterburgnál és Tannebergnél veséget szenvedett, ismét le fogjuk győzni és meg fogjuk semmisíteni. A Franciaország ellen operáló főerő feltartóztatlanul mélyen benyomult ellenséges területre. Új nagy győzelem ott kuszóban áll. A balkáni harctéren az ellenség országában harcokunk. A szerbek ellenállása bennulni kezd. Belső előgedetlenség, felkelések, nyomor és éhínség ellenségeinket hátfafenyegetik. A monarchia és a szövetséges német birodalom egységesen és erős bizalommal állanak egymás mellett, hogy a gonoszul ránk kényszerített háborút a győzelmes befejezésig végig küzdjük. Ez az igazság a helyzetről. Kihirdetendő valamennyi tisznek, a legénységnek pedig anyanyelvén. Frigyes főherceg, lovassági tábornok.

A döntő ütközet Szerbiában. Az Utro jelenti: A szerb hadvezetőség, amint ezt Nisben hivatalosan híradták, az osztrák-magyar hadsereggel a döntő ütközetet a kragujevac-kraljevoi vonalon akarja megvívni. Tekintve Szerbia rendkívül súlyos helyzetét, már a katonai körök sem reménykednek, mert az osztrák magyar hadsereg rettenetes csapásai következtében ez az utolsó vonal sem lesz tartható.

Luttichet újra felépítették. A Magyarországnak jelenti: Amsterdamból: Luttich városát a németek újból felépítették. Szaz és szaz munkás dolgozott rajta éjjel nappal s most az erős vár a németeknek szolgál biztos támpontul.

A németek megemmisítették egy zuaf dandárt. A Zeit jelenti: Szeptember 20 án egy 800 főből álló zuaf dandár a németek gépfegyvertüzébe került és csaknem teljesen megsemmisült.

Egy aviatikus bravúrja. A magyar Távirati Iroda jelenti: Daniló montenegrói trónörökös kíséretével Antivariba érkezett. Egy osztrák aviatikus bombát dobott a trónörökösre, de nem találta. A bomba máskülönbén nagyobb kárt okozott. Az aviatikus visszatért felszállási helyére.

Az oroszok betörése és kiveretése Vereczkenél. Az oroszok Vereczke tájékon vasárnap reggel kezdték mutatkozni. Két gyalogezreddel, ezer kozákkal, gépfegyverekkel és tizenkét ágyúval jöttek. A mi

ottani haderőnk egészen este hat óráig tartotta vissza a tulnyomó orosz sereget az előrenyomulásban, a sötétség beálltával jobb terepre vonult vissza, ami különösen a csendőrok támogatásával sikerült. Alsó-vecezkét csapataink elhagyták és a magasabb hegyeken foglaltak állást, hogy a megérkező nagyobb segítség támogatásával beszorítsák és megsemmisítsék az oroszokat. — Uzsoknál is úgy történt, hogy a mi csapataink engedték bejönni az oroszokat egészen Csontosig, ahol rendkívül magas hegyek között az ut nagyon megszakul és ott fogták közre és semmisítették meg a több ezer főnyi orosz csapatot. Itt ugyanilyen taktikával dolgoztak embereink és 151-szölagos ellenállást fejtettek ki, de valójában utat engedtek az oroszoknak Alsóveceke községig. (Ez a helység nem tévesztendő össze a vicezekei szoros sal, amelyet az oroszok nem használtak, hanem a hegyi utakon jöttek át a határon.) Segélyesapatunk Husztról, Munkácsról és Vásárosnaményből mentek kijelölt helyeikre és Verecke község körül utját állották az oroszoknak, valamennyit bekerítették, egy nagy részét megsemmisítették, a többit pedig a határon túl kergették vissza. A vicezekei előnyomulás tehát szintén nem sikerült, sőt ez a próbálkozás az oroszoknak itt is több ezer emberükbe került. A mi veszteségeink jelentéktelenek. — A környék intelligenciája nagyon nyugodtan viselkedik. Buttkay főispán és Gulácsy alispán helyükön vannak, lelkiismeretesen végzik munkájukat a szolgabírák is, azonban a közönség minden részét nem tudja meg nyugtatni és sokan már biztosabb helyre, az ország belsejébe igyekeznek.

Németek győzelme a francia harcterén. A nagyvezérkar jelenti október 1-én esti 10 órakor: Szeptember 30-án kiragadtuk a franciáktól Roye és Fresnoy magaslatokat Noyontól északnyugatra. Saint Mihieltől délkeletre október 1-én visszautasítottuk a franciáknak Toulból intézett támadásait. A franciák e közben súlyos veszteségeket szenvedtek. Antwerpen ellen a támadás eredményesen halad előre.

Kedvező jelentés az északi harcteréről. A Fremdenblatt haditudósítója ma a következő tavirotot küldte lapjának: A főhadiszálláson általános az az érzés, hogy a legközelebbi napok részünkre kedvező alakulást fognak hozni. A németekkel való együttműködés azt a reményt keltheti bennünk, hogy az egyesült fegyverek eredményteljesen fogják felvenni a küzdelmet.

Öt ezer újabb szerb fogoly. Az utóbbi napokban több mint ötezer szerb hadifoglyot vittek az ország belsejébe. A foglyokat a mi csapataink a Drinán és Száván történt átkelésük után Szerbia belsejéből küldték. A foglyok között van igen sok szerb tiszt és tekintélyes számú orosz onkéntes is. A szerb hadifoglyokat előbb több napos orvosi megfigyelésnek vetik alá, hogy a Szerbiában uralkodó kolera behurcolását megakadályozzák.

Máramarosban már nincsen orosz. A Magyar Távirati Irodának jelentik Nyiregyházáról: Máramaros vármegye főispánjától jött értesülés szerint csapatunk Okörmező tájékán győzelmes esatában megverték a Máramaros vármegyébe betört oroszokat. Az ellenség rendetlenül visszavonult a határon. Okörmezőn és környékén a forgalom rendbe jött. Körömező környékén összegyűjtött csapataink szintén felvették a küzdelmet az orosz hadakkal, melyek kiűzése szintén meg fog történni.

A franciák újabb nagy vesztesége. A nagyvezérkar jelenti október 1-én esti 10 órakor: Szeptember 30-án kiragadtuk a franciáktól Roye és Fresnoy magaslatokat Noyontól északnyugatra. Saint Mihieltől délkeletre október 1-én visszautasítottuk az ellenségnek Toulból intézett támadásait. A franciák e közben súlyos veszteségeket szenvedtek.

Szerbia győzelmi híreket terjeszt. A hadsereg főparancsnokság közli Szerbiában elért különböző sikereink miatt a szerb sajtó újabb ismét hazug győzelmi hírek terjesztésével és banda betörések nagyításával hangulatot igyekszik kelteni, hogy a szerb hadseregnek bizonyosan bekövetkező és már szerb részről is felismert összeomlását leplezzék. A külföldi sajtónak a Balkán hadszíntéri helyzetre vonatkozó különböző hamis beállításával szemben roviden és határozottan megállapíthatjuk, hogy nemcsak, hogy a Drinától keletre elfoglalt összes állásainkat tartjuk biztos hatalmunkban, hanem, hogy szakadatlanul tovább is tért hódítunk.

Bolgar intelem Szerbianak. A mi bolgar követ Csoiakandies, kormánya nevében felszólította a szerb kormányt, hogy sürgősen szüntesse meg a macedóniai tarthatatlan állapotokat, melyek a bolgár közvéleményt állandó izgalomban tartják és könnyen azt eredményezhetik, hogy a macedóniai bolgár testvérek elnyomtatása miatt megmozdul a nép ellen-szene. A bolgár követ hangsúlyozta, hogy ha Macedóniában a mostani állapotok tovább tartanak, úgy ez jelentéktelen megnövekedési a bolgár kormány-nak azt az elhatározását, hogy megmarad eddigi állaspontján.

A muzulmánok és albanok is verik a szerbeket. Konstantinápolyból jelentik: Az „Ozmán Lloyd” reprodukálja több muzulmán nyilatkozatát arra vonatkozólag, hogy Jakovában, Ipeken, Prizrendben és Uszkubben lakó muzulmánok a szerbek ellen indul-tak. A muzulmánok három hadosztályt létesítettek, mely mintegy 90.000 katonából áll. Az alban csapatok is rátámadtak a szerbekre és két szerb zászlóaljat teljesen megsemmisítették. Az albanok Uszkubbe bevonultak és a város megadását követelték.

Vasmegeyi népfelkelők sorozása Kőszegen.

Az 1892, 1893. és 1894. évben született vasmegeyi népfelkelők sorozása — mint már jelentettük — helyben a honvédegyalagsági laktanyában október 1-től 13-ig tartják meg, mindenkor reggel 8 órai kezdettel.

A sorozás két bizottság előtt történik. Az első bizottság katonai elnöke Tihanyi József alezredes, hadkiegészítő parancsnok, polgári elnöke Rusa Béla főszolgabíró, orvosa dr. Havas Gyula, a második bizottság katonai elnöke Zsitvay Károly őrnagy, polgári elnöke Szakonyi István főszolgabíró, orvosa dr. Lauringer János.

A sorozások a következő sorrendben folynak: Október 1-én: Celldömölk község, Jánosháza község, alsósági, bobai, egyházaskeszői, kemenesmagasi, kisköcski, magyargenesi, nagysimonyi, ostffy-asszonyfai, pápói, celldömölkvidéki és jánosházvidéki körjegyzőségek területén lévőek kerültek a bizottság elé.

Október 2-án: Felsőőr község, vöncői, pinkafői, alhoi, felsőőri, árokszállási, alsőőri, máriafalvai, nagyszentmihályi, pinkafővidéki, őribukkösdői, pinkamiskei, sámfalvai, városzalónaki, vaskomjátói és vasvörösvári körjegyzőség területén lakó legények kerültek sor alá.

Október 3-án: Kormend község, egyházaskeszői, felsőmarjai, horvátudaljai, kisköcski, molnászecsői, nádasdi, nagyvesikányi, nagyirakosi, őrimagyarsódi, pinkamindszenti, szarvaskendi és rohoni körjegyzőségekbe sorozták.

Október 5-én: Muraszombat nagyközség, alsó-szénegéti, bándolyi, borostyánkői, eszajai, kőszeg-szerdahelyi, lékai, nagycsomotei, nemesesői, pergolyéni, városodászi, battyándi, bodohegyi, csendlakai, felsőlendvai, mártonhegyi és muraszombati vidéki jegyzőségek legényeire kerül a sor.

Október 6-án: Németújvár, pártosfalvai, perestői, péterhegyi, szarvaslaki, szentsebestyáni, tótkereszturi, udombi, vashidegkúti, kukméri, németújvárvidéki, pásztorházi, pusztaszentmihályi és trémi községekbe fogják sorozni.

Október 7-én: Sarvár nagyközség, ölbői, pecői, répeelaki, sarvár vidéki, uralfalvai, apátistvánfalvai, es-rótneki, felsőszolnoki, gyanafalvai, ikervári és nagyfalvai községek legényei kerülnek a bizottság elé.

Október 9-én: Okörvényesi, őrihodosi, őri-szentpéteri, rábafüzési, rábakothehelyi, rábaszentmártoni, rábakothehelyi, rábatótfalui és radalfalvai, vasdobrai, vaszentmihályi, aésádi, kisnyomói és monyorókerékiok kerülnek sor alá.

Október 10-én: Nemesbódi, németlövői, soptei, szombathelyvidéki, táplánfalvi, vasszécsényi, toronyi, végi, baltavári, eschimindszenti községek kerülnek sor alá.

Október 12-én: Vasvári jegyzőség, Kőszeg és Szombathely városok, gércsei, győrvári, hosszuperezségi, kámi, rábahidvegi, rumi s sorkikisfalui jegyzőségek területén levő népfelkelőket sorozzák.

Október 13-án: Szombathely városa 322 hadkotelese kerül a sorozó bizottság elé.

Városi ügyek.

Felhívás a polgárőrökhöz.

A polgári őrség azon tagjai, akik még esküt nem tettek, szíveskedjenek t. hó 4-én vasárnap dél-éltől 11 órakor a városháza tanácstermében esku-létötelre megjelenni.

Ugyanekkor a még belépni szándékozók is jelentkezhetnek, hogy felvételük esetén, szintén le-teshessenek az esküt.

Kőszeg, 1914. október 3-án.

Dr. Hegedüs János
a p. o. parancsnoka.

Hirdetmény

a polgárőrség életbeléptetéséről.

Kőszegen is megalakult a polgárőrség, f. év október 1-én kezdte meg nappali és éjjeli szolgálatát.

A polgárőrök szolgálatuk alatt „Polgárőr” feliratu nemzeti karszallagot viselnek karjukon és ezen ki ül még hatósági igazolvánnyal is el vannak látva, tehát esetleg karszallag nélkül is illetékesek a köz-rend érdekében eljárni.

Figyelmeztetem a város és vidék lakosságát, hogy e polgárőrök hatósági közegeknek tekintendők, kiknek ép úgy engedelmességni kell, mint más kozbiztonsági közegeknek s akiknek bántalmazása, megsértése, vagy velük szemben tanúsított ellen-szegülés szigorú büntetés alá esik.

A polgárőrök elleni bármily panaszt a rendőr-hatóságnál kell előterjeszteni.

Kőszeg 1914. október hó 1-én.

Kőszegi József rendőrkapitány.

Hirdetmény.

50 rakás tolglybotfa, 16 rakás nyárdorong, a városházi pénztári hivatalnál még megvehető.

Kőszeg, 1914. szeptember hó 22-én.

August János, polgarmester h.

Hirdetmény.

Közvéteszem, hogy „aranyat vasért” ország-szerte megindult mozgalomnak hatása alatt váro-sunkban már négy arany gyűrűt és egy pár fuggőt adtak le.

A beváltandó vasgyűrű hirdetni fogja áldozat készsüguket és édes-kedves emléke marad — uno-káinknak.

Fiaink vitézül küzdenek hazánkért, mindnyá-junkért, utódainknak boldogságáért, — szenvednek, turnek, már látjuk felkotott karral, bánán, — ilyenkor előttünk aranynak nem lehet értéke.

A beváltandó arany gyűrűket t. hó 25-én Budapestre küldöm.

Kőszeg, 1914. október hó 2-án.

August János, polgarmester h.

2442 914

Hirdetmény.

Az 1892, 1893 és 1894 évben született hadkotelesek (helybeli és ittlakó idegen) felhívom, hogy t. évi október hó 12-én reggel 8 órakor a honvédeklaktanyában gyülekezzenek. Jozatul és tisz-tan jelenjenek meg. Az igazolatlanul elmaradókát súlyos büntetés éri.

Kőszeg, 1914. október hó 2-án.

Kőszegi József rendőrkapitány.

A polgárőrökhöz!

A polgárok megtisztelő bizalmából fogadtam el a parancsnokságot. Ugy vélem, szolgálatom nem lesz terhes, nemcsak azért, mert polgártársaim önkent vállalkoztak, hanem azért is, mert az ő szolgálati erejük nem a ki nem adott fegyvereken, hanem a város egész lakosságán, megbecsülésen alapszik.

A polgári ör magatartására nevezte azt hiszem nem is kell mondanom, hogy az legyen szolgálati közben hivatásának megfelelően pontos, lelkiismeretes, komoly, körültekintő, a lakossággal szemben előzékeny.

Hivatására nézve irányadó legyen az, lásson meg mindent, ami helytelen es azt jelentse föl.

A jelentést beírhatja az őrszobában kített parancs-könyvbe, de előszóval is előadhatja közvetlenül a Rendőrkapitányságnak.

Ugy a polgári örök mint a lakosság a szolgáltra vonatkozó óhaját, kérelmét, panaszát, vagy bármiféle megjegyzését nálam, lakásomon vagy helyettesem Róth Jenő polgárőrtársam lakásán minden nap d. u. 1 órakor előadhatja, — sürgős szükség esetén bár-mikor.

Akik a szolgálatból ki akarnak lépni, azt leg-alább 8 nappal előbb bejelentsek, a 8 nap lejártáig azonban szolgálatot teljesíteni tartoznak.

Akik ideiglenes mentességet óhajtanak igénybe venni, azt legalább 24 órával előbb jelentsek.

Az őrszobában a kitűzött időre a polgárőrök pontosan jelenjenek meg a felváltás vegtét, legyenek tekintettel a már szolgálatot teljesítő kartársaikra, akik nem távozhatnak addig, míg az újak szolgálatba nem léptek.

A polgárőrök ugyan fegyelmi alatt állanak, szeretem azonban hinni, hogy a községi polgárokat a szolgálatba nem a fegyelmitől való félelem hozza, hanem a polgári becsület, hogy ők vállalt kötelezett-ségeiknek eleget is tesznek és amit tesznek, azt saját városuk jól felfogott érdekében teszik.

Kőszeg, 1914. október 4-én.

Dr. Hegedüs János
a polgári őrség parancsnoka

Helyi hírek.

Dr. Birdos Remig főgimnáziumi igazgató név-ünnepe alkalmából csütörtökön reggel ünnepélyes zenes mise volt a bencés templomban, melyen a fő-gimnáziumi ifjuság és nagyszámu közönség jelent meg. Délben a város hatóságainak és előkelő társadalmának számos tagja jelent meg a népszerű igazgatónál és meleg szeretettel ünnepelte a közelet e kitünő vezér-férfit, főgimnáziumunk közkedvelt vezetőjét.

A honvédekiegészítő parancsnokság ideiglenes vezetőjéve Tihanyi József alezredest rendelte ki a honvedkerületi parancsnokság.

Ejegyzes. Bács Kálmán helybeli tanító eljegyezte Bruckner Emmát, a városszalónaki tanító leányát.

Nevmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy Pollak Sándor nagykereskedő gyermekei: József és Erzsébet vezetéknévüket „Pál”-ra magyarosítsák s elrendelte az anyakönyvi bejegyzéseknek ily értelmű kiigazítását.

Preinreich Gyula honvédeztredes évekkal ezelőtt mint százados hosszabb ideig állomásozott városunk-ban es az itteni társadalom közkedvelt tagja volt. Az északi harcterén hősi halált halt es vitézségeért öfel-sege meg elhunya után is kitüntette a hadiekitményes katonai érdemkereszttel.

Önkent megy a habaruba. Klasánszky János járási számvevő már a mozgósítás elrendelésekor jelentkezett katonai szolgáltra. Mint volt honvédhadnagy e minőségében kívánt hazájának szolgálni. Jelentkezésére csak most érkezett a válasz. A soproni népfelkelő parancsnokság már megküldte behívóját s ő már jelentkezett is. Ime egy polgártársunk, aki nemcsak konradoskodik, hanem komolyan veszi hazája komoly helyzetét és öszülő fejjel melleje áll harcrakész vitéz katonáinknak, kik egy emberséges s bátor vezetőt találnak benne.

Wolfel Kálmán városi iktatóról érkezett hír. A csapatok élelmezése körül fáradozott sokat s igen gyakran mint élelmet szállító parancsnok sok visz-on-tagságok kézeptette és srappellek repülései közben teljesített szolgálatot. Ejjeli esőben es viharban úgy meghűlt, hogy reumas bántalmái miatt járni sem tud. Hordágyon vitték a esohorskeresztnek. Szájbely Gyula udvari tanács, a községi választókerületnek 25 éven át volt országgyűlési képviselője, 50001 koronát bocsátott a miniszterelnök rendelkezésére. Az ősszeg fele a Vöröskereszt egyesülőknek, másik fele a hadbavonultak családtagjainak felsegitésére szánt alapot illeti.

Zenes mise. Ma vasárnap 8 Felsege nevenapján, a bencések templomában reggel 8 órakor zenes mise tartatik.

Felmentették a katonai szolgálat alól Jambrits Lajos hadnagy, 3. népfelkelő pót század parancsnokot s már a napokban újra elfoglalja hivatalait. Azért mondjuk többszámában, mert ő főjegyző is, árvaszekci ülnök is, közgyám is, anyakönyvvezetőhelyettes is s mivel a polgármester mostanában igen sokirányú, nagyon sokszor hivatalon kívüli elfoglaltságban van és nem helyettesítheti a főjegyzőt, hanem ellenkezőleg, gyakran szükség van őt helyettesíteni. Azért tett eziránt az alispán utján felterjesztést, hol azt a városi közigazgatás érdekében indokoltak találták. Kár is volt ezt nem mindjárt a mozgósítás elején elérni, mert ha másképp nem hiszik, más városokkal való összehasonlítás alapján megállapítható, hogy itt a városi közigazgatást jóval kevesebb munkakerő látja el, — már pedig háború idején ez a munka még jóval több, mint béke idején. Megvalljuk őszintén, nem tudjuk megérteni, hogyan nélkülözheti a város jelen időben a milliós költségvetést kezelő és ellenőrző számvevőt.

Orosz főtiszteket, összesen nyolcat, közöttük a híres Martinov generáltist szállították tegnap Lékára, a várban való elszállásolásra. Eddig Radafalván voltak, hol közel 200 orosz fogoly van, de mert e nyolc előgedetlenkedett, a hadparancsnokság Lékára helyezettette őket és torzisztet bízott meg őrzésükkel. Ezt megelőzte esütörtökön az e célból Lékára rendelt katonaság odavonulása. A 10. népfelkelő hadtáplázású gazdasági osztagát rendelték ki e célra. Egy őrnagy, 4 hadnagy, egy gazdasági zászlós, néhány őrmester és 20 népfelkelő. Két trénszekeret és 8 lovat is vittek magukkal. A közönség nagy érdeklődéssel nézte átvonulásukat. Az a hír terjedt el, hogy velük együtt viszik az oroszokat is.

A polgárorség tagjai újabbán még a következők jelentek: dr. Hegedűs János, Wald Miksa, Schäfer Gusztáv, ifj. Linzer Mihály, Wölflé Károly, Huber János, Szebold Károly, Kopfstein Mór, Lóránt Gyula, Mohr Jenő, Mohr Hugó, Szebold Gusztáv, Höfner József, Schwarz Adolf, Hopp Lajos, Janzso Mihály, Weigl Mátyás, Hacker Samu, Dora Lajos, Isovits István, Tremmel Károly, Jankó György, Grátl Kálmán, Gömbös Ernő, Feigl Adolf, Lieblich Sándor, Randweg Vilmos, Takáts Sándor, Csánits Károly, Bruckner Károly, Szelessy István, Karner Frigyes, Schmierer Laszlo, Decker Vilmos, Berényi Miklós, Simon Mihály, Weis János, Varga Bálint, Strnad Marton, Hettlinger Jenő, Sághy János, Horváth Béla, Adler Simon, Körner Viktor, Haller Frigyes, Hammer József ifj., Hammer József ifj., Adler Adolf, Muszli Sándor, Weszely Ferenc, Baliko Lajos, Lengyel Dezső, Naumann Jakab. Eddig összesen 120 tagja van.

A polgári őrség október elsején éjjel 12 órakor kezdte meg városunkban a közszolgálatot. Az első őrség tagjai voltak: Freyberger Jenő, Frühwirth Károly, Tremmel Károly és Prenner Ferenc. Az őrszobában Kőszegi József rendőrkapitány és Róth Jenő h. parancsnok fogadta őket, de eljöttek e nevezetes őrségi szolgálat eltelhetettségéhez a csak később sorra kerülő polgárőrök közül is többen. A rendőrkapitány felolvasta a parancsnokság első utasításait, azután átadta a hatósági igazolványt, mire az első szolgálatbalepők feltűzték a karszallagot. A rendőrkapitány ez ünnepélyes pillanatban szíves szavakkal üdvözölte az intézmény működésbe lépését s ennek fontosságát esetelven, a közrenden kívül különösen a köztisztasági és közegészségügyi feletti őrködést jelezte mint olyat, melynek érdekében üdvös őrködést tehetnek a polgárőrök, mivel itt Kőszegen más ellenségtől nem kell tartanunk, mint a ragályos betegség rémetől. Ennek az elhárítására sokat tehet 100-nál több állandoan őrködő szempár, kik őnzetlen működésükkel irják be örökidőkre nevüket e város kronikájába. A rendőrkapitány, a helyettes parancsnok s mások is résztvettek az első csoportok éjjeli portyázásánál. — A szolgálati napló igazolja, hogy a polgárőrök dicséretes pontossággal felelnek meg önként vállalt szolgálatuknak és már eddig is oly észleleteket irtak be a naplóba, melyeket a hatóság azonnal elintézni szükségesnek elismert.

A sebesültek első áldozatai. Duma Tivadár ravaszraskai (lengyel) származású 13. gyalogezredbeli közlegény, ki Lublin körül kapott sebesülést s mint könnyen sebesült szállított ide, a vereskereszt kórházban több napi ápolás után elhunyt. Már megérkezésénél feltűnt nagy bágyadtsága. Tetanus-mergezést idézett elő valószínűleg késői feltalálása a harcúterén s csak ezt nyilvánult meg ennek következménye. A vereskereszt-egyetlen megbizásából Báro Miske Kálmán gondnok rendezte temetését, mely szerdán volt. A temetőben nagyszámú közönség jelent meg. Az elhunyt koporsóját néhány polgárnak adományából beszerzett koszorú fedte és hat tűzoltó képezett sorfalat. Megjelent a városi hatóság, a helyőrség tisztjei, a tartalékos és Vereskereszt kórházak vezetői és mások. Kincs István apatplebános végezte a gyászszertartást s ennek befejezése után költői szépségű, a szíveket mélyesen megható bucsuzatóval emlékezett meg nekünk ismeretlen vitézről. — Ugyanígyen betegség miatt hunyt el esütörtökön a tartalékos kórházban Paszere János szurdoki (Mármaros) közlegény, akit ugyancsak meleg részvétellel kísérték örök nyugalomra. A gyászszertartás Dr. Rátzenböck Károly katonai lelkes-tanár tartotta. Előbb német azután magyar nyelven megható bucsuzatót mondott a harcúterén s kórágyon sokat szenvedett katonához.

Kórházat rendeztek be 150 ember számára több magánházban és mindkét elemi iskolában — ellenben üresen maradt a csipkegyár üresen álló 150 beteget kényelmesen befogadó tágas, világos terme, mely előtt terjedelmes szabad tér van. Azt szeretnők tudni,

vajjon orvosok is közreműködtek e helyek megállapításában? S ha igen, vállalják a felelőséget, ha a város lakossága közzé szétszórt helyekről esetleg elterjedne valami ragályos betegség? Kórháznak az a hely a legjobb, mely a várostól izolált s hova nem nem özőnlök a közönség. Különösen az iskolai elhelyezés igen szerencsétlen intézkedés. Ha még az egész iskolát e célra használnák! De ugyanazon épület egy más részében összezsúfoltatni gyermekeinket s a folyosókon és kapu előtt ögyelgő beteg katonákkal való érintkezés semmiesetre sem alkalmas elhelyezés. Engedjék el nekünk az ebből származható veszély leírását. Aki tud gondolkodni s ismeri a gyermekek gondolatlanságát (hiszen még a felnőttek se vigyáznak) s tudja azt is, hogy minél hozzáférhetőbb a beteg katoná, annál többen keresik fel, az rájöhet magától is, hogy miben látjuk a veszélyt. A sebesült katonák iránti szeretet és könyörület akkor is megteheti mindazt, amit méltán megérdemelnek, anélkül, hogy önmagunkat veszélyeztessük. Ezt nemcsak közérdekből mondjuk, de azért is, mert tudjuk, hogy így is meg lehet csinálni. Örömmel jegyezzük fel, hogy a korcsmai helyiségektől eltávolították a kórházberendezést. Az iskoláknál is így kell tenni. Vagy az egész iskolát kórháznak, vagy egy talpalatnyi helyét sem. Pláne mikor lakásbeosztásuk sem alkalmas erre.

A kórházberendezés nagy munkája befejeződött. Majd lesz alkalmunk azon hölgyek buzgó működését kellően méltatni, akik nagy érdemeket szereztek e körül s esodás rövid idő alatt létrehozták azt, amire a város köteleztette: 150 sebesült részére való kórházi elhelyezést biztosítani. Mintaszerű minden. A legnagyobb gondossággal gyűjtötték össze minden szükséges, sőt szükségtelen holmit is. (Hiába, a tulajások ellen nincs védekezés, még ott sem, hol az leginkább helyén van). Városunk közönségének nem érzületét hirdeti ez a sok oldalról megnyilvánult készség és támogatás. Milyen szép lett volna a több helyre felosztott berendezést egy helyen látni, oly helyen, ahol az a város közegészsége, jobban mondva esetleges ragályos betegségről való izolálás érdekében jobb lenne. Akik megszölkák e kritikánkat, szívből kívánjuk, hogy nekik legyen igazuk!

Önkéntesen beálltak katonának a szombathelyi legutóbbi utóállításon Pinter Károly 1896 és Csánits Ferenc 1895. évben születtek. Az önkéntesen jelentkezettek sorából most már hat vált be.

A harcúteri sebesültekről megjelent hivatalos tudósításokban csak most kezdik a bennünket közelről érdeklődő 83-as és 18-as katonák felsorolását. Ezek között vannak: Mandl Miklós 83-as tizedes Pörgölényről, Böhm János 18-as közkatona Répcekehelyről, Petti József 9-es tüzer Csajtáról, kik a becsi katonakórházban ápolatnak.

Az ifju népfelkelők sorozása nagy élénkséget kelt városunkban. Minden nap 500—600 hadköteles érkezik ide bírák és körjegyzők kíséretében. A felső-óri kerületből a fősolgábiró is elkíserte őket ide. A magyar vidék ifjusága nótásan, a német vidékről jöttek harmonikával járják be az utcákat, delután pedig már jó részük felpantlikazva folytatja a vig hadbakeresztülösdést. Igen lelkes a hangulat és csak ritkán látni egy-egy elszontyorodva buslakodót. Feltűnő szép legényeket vonultatott fel a celldömölki járás. 513 közül 302 vált be. A felső-óri kerületből jött 600 és bevált 373.

A községi sorozása f. hó 12-én lesz. A honvédlaktanyában kell jelentkezniök reggel 12 órakor. Ugyanakkor az itt jelentkezett idegenek is.

A Fercsak utcai nyilvános kutat hiányos állapotnak jelentettek a polgárőrök. Az utcai szennyviz a kutyával együtt visszafolyik a kutba. A rendőrhatalóság a jeleust azonnal áttette a polgármesterhez sürgős intézkedés végett.

Szökevény jeleztek a vonatról és a rendőrsz. toz nyomban kikerékpározott az állomásra, hogy a nyomozást azonnal megkezdhesse. Nem élő lény szökött meg, hanem — egy üres vasuti teherkocsi. Este meg itt volt a pályaudvaron és reggelre hült helyét találták. Lauringer Elek kirakatta belőle a számára érkezett szemet s mikor az utolsó lapáttal való anyag is kikerült belőle, mint aki jól elvégezte dolgát, ismét utra kelt oda, ahonnan jött Szombathelyen utját állották. A pinkafői vonat szerelvényének tünt fel ez az érthetetlen „önállóság” és báméskodó elesudálkozásából csak akkor ocsudott fel, mikor a szökevény teherkocsi nekiment s egy oldalba lökte, mint egy uzsoki betörőt. A szombathelyi pályőrök vetettek véget a kínos helyzetnek s nemsokára jelezte a táviró a szökevény feltartóztatását. Ezzel azonban nem volt vége az ügynek. Kinyomoztatott az is, hogy ki volt a szökött. Mert a községi pályőr úgy lefékezte a kocsit, hogy az magától el nem mozdulhatott. A szekereskedő alkalmazottai ellen irányul a gyanu, hogy a féket visszaállították. Ezt pedig azért volt fontos megállapítani, mert az ilyen csinatlanságból származó kárt valakinek meg is kell fizetni.

Kérelm. Hogy a hadba álló 18. és 83-as házi bakáinkat a nemsokára beköszöntő hideg ellen nem képvédni segítségük, felkerjük a közönséget, adjon számukra meleg alsóingeket alsónadrágokat és harisnyákat. Ugyanígyeneket kérünk a helybeli katonai kórházban fekvő sebesültek számára is. Adandók október 15-ig Róth Jenő könyvkereskedésében. Eddig 4 nagy ládában 120 meleg alsóing, 120 meleg alsónadrág, 120 hasvédő, 120 pár meleg kapca, továbbá 20 hósapka ment Budapestre a hadsegélyző irodának a két zászlóaljunk számára. A legközelebbi küldeményt fenti könyvkereskedés f. hó 16-án adja vasútra. Az eddigi mind igen-igen kevés, kérünk tehát mellet többet. A fehéreműti sebesült katonáinknak juttattuk.

Hósapka mintákat hozatott Róth Jenő a budapesti háziipar szövetkeztől. Meglepő egyszerű minta.

barkentből 40—50 filléret lehet olyanokat otthon készíteni. Csakhamar elterjedt általa ez a minta s holgyeink már nagy számban készítik 18-as és 83-as katonáink számára. Haskotó és haskötő mellény mintákat is hozatott. Nagyon okos dolog volt ez. Így igen hamar és nem sok költséggel sok melegítő készül majd E mintából bárki is kaphat ingyen.

Pantlikas kalapom fujdogalja a szél... Így szól a nóta s ebben most bösegesen része van az itt sor alá kerülő vasmelegítő szép legényeknek. Máskor a belvárosban van a sorozás s a főterületek kirakatai előtt is fujdogalja a szél a sok színes szalagot s itt kel el a sok száz méter kurjongatásra ingerlő dísz. Most azonban a honvédlaktanya messze esik a főtérről. Az egyik főterület kereskedő leleményesség gyorsan segített e nehézségen. A laktanya szemközti szatőcsüzetellel egyezett meg s mert ez mostanában rendez cikkeket eladni is alig van elég munkakerője, hát beállította saját alkalmazottját. Mikor ezt a többi pantlikát elárúsító megtudta, sorban panasza járta a hatósághoz, mely ezt a visszaélést ugyan beszüntette, de azon már nem segíthet, hogy a szatőcsüzet maga adjon el, ha úgy tetszik, pantlikát is. A konkurrencia ellenzulyozására most azután a többi főterület kereskedő a királyuti szatőcsüzeteket árasztotta el áruval. Vajjon lett-e volna erre szükség, ha a fura élelmesség nem gyüri le a tisztoséges versényt? Bizony eljöttek volna azok a legények a főtérről is vásárolni. Nincs oly messze az a sorozási helytől. Pantlikás kalap nélkül meg egy sem ment volna vissza falujába. Most az a kérdés, van-e a honvédlaktanya körül annyi szatőcsüzet, hogy minden érdekelt kereskedő képviselt legyen? A szatőcsüzet mindent elárúsíthat, de ott vásárol, ahol akar. E kenyérhárbabban pedig még élesebben rikogat a sok legény: olesóbb lett a pantlika.

Tüzet eszellek esütörtökön éjjel a portyázó polgárőrök a vásártéri lovardahelyiségben, hol sorozásra jött utjoneok voltak elszállásolva. Nyomban elfojtották s betiltották a további tüzelet. Azóta bezárták, mert éjjeli elszállásolásra alkalmatlan. Ablakainak nagy része be van zuzva.

Keménytüzet vettek észre Perkovits Ede Kossuth utcai házában a esütörtök éjjel portyázó polgárőrök. Figyelmeztetésük folytán a keménytüzet azonnal elfojtották.

Melegreigazítás. Mult heti számunkban harcúteri elesteről említett Nedeczky alezredes nem Jenő, hanem Rezső. Báro Schusztler százados, ki szintén hősi halált halt, nem a katonai reálisokában, hanem a 83-as zászlóaljnál teljesített szolgálatot.

Csak „Sempronius” hüvelyt vegyünk, mert a Sempronius gyár városunkban ápolit sebesült katonák részére készítődő cigarettákhoz tízezer darab hüvelyt adományozott.

Beszüntettek a tabori postaküldemények felvételét. A tabori postaküldemények felvételét október 2-án megszüntették, mivel már több százezerre rug a kézbesíthetetlen csomagok száma.

Vasuti kedvezmény a sebesültek hozzatartozóinak. Mint értesülünk, a kereskedelemügyi miniszterium már a legközelebbi humanus és méltányos tervet valósit meg. Arról van szó, hogy a sebesülteiket meglátogató hozzatartozóknak jelentékeny, körülbelül 50 százalékos kedvezményt adnának, a máv. vonalain. A terv végrehajtását csak az készleteti, hogy e kérdést az osztrak államvasutakkal, illetve az osztrak vasuti miniszteriummal egyöntetuen kell megoldani, mivel sebesülteinek egy része osztrak területen van ápolás alatt.

A francia ipari termékek ellen. Az a minden kritikan aluli magatartás, melyet a franciak kedves orosz szövetségük kedvéért a védtelen magyarok, osztrakok és németek irányában tanusítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlas gondolatát. Magyarországon, de főképpen Budapestben minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia. A különféle francia elnevezésű mulatok hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lonyugozve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyajnan elfelejtettek boykot! alá venni s ez — a francia cognac Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitorulni a finomabb papramorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatic” Cognac M. de M. néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyögyeolokra is. Az „Adriatic” borpárlata minden jobb esomegeorú és italméro üzletben kapható. Az „Adriatic” fiumei gyögykonyakja azonfelül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olesóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olesóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

Balatonmelléki borok: szentgyörgyhegyi óbor literje 1 K, szigheti 1913-as 80 filler. Kőszegi udvari és barna malatasór. Kapható: **Maitz József** belvárosi fúzerkereskedésében.

Társas autó kirándulások hetenkint Aspangon keresztül Máriacellbe, Vasár- és ünnepnapokon Tarsa-fürdő és Grac. Elojegyzéseket a Dunántuli Automobil Gerage-ba, Szombathely Széll Kálmán utca 37. intézendők.

A közönség köréből.

Polgári örök:
Nagyon szép dolog az, hogy városunk rendezésében fáradoznak. Legyenek szívesek a következő itt gyakran tapasztalt nem tiszta városokhoz illő sajátos szokásokon változtatni.
Ne turlják, hogy utcai ablakokon keresztül portöröket, sőt szőnyeget kiporoljanak.
Ne turlják a házak járdái előtt a szemetet és a házelőtti uttestre való átseprést.
Ne turlják az iskolákban és nyilvános helyiségekben az árnyékszéknek még most is fenálló piszkos, buzós állapotát és számtalan csatornák büzterjesztését.
Ne turlják a járdákon a legények csoportos köpködését.
Ne turlják a gyümöleshulladék és barackmagok eldobását az utcán.
Ne turlják az utca elronditását se éjjel, se nappal.
Ne turlják a pecegödörök tartalmának kocsikon való utat telehintő és moeskot elhullasztó kiszállítását.
Ne turlják a szekerek és fogatok szükség nélküli hosszabb utcai állongását, mert vonóállatjai tele-ronditják az uttestet.
Ha e bajoktól megszabadítják a várost, illetve polgártársainkat rá tudják venni, hogy e köztisztasági szabályokat szigorúan betartsák, akkor lesz igazán szép és példás tisztasága városunk.

Egy öreg polgártárs.

A közönség köréből.

Igen tisztelt Szerkesztőség!
Város, Nőegyletek, Verekerezt, Kórház, Tanintézetek, Hivatalok, Ifjúság, Aranyat vasért, Hadsegélyző mind-mind dolgozik, köt, varr, kéreget, gyújt, pumpol, szorit a hareba vonult katonákért, sebesültekért, elhunytakért, itthonmaradt családokért, arvaságra jutottakért, szóval, se szeri se száma az adakozásnak.

Jó. Tegyenek minden lehetőt a segélyszorultak érdekében, de az Isten szerelmére kérem, csak mértékletesen, ne túlozzanak! Ne akarjanak ráérő asszonyaink egymáson tullicitálni. Gondolják meg, hogy egyazon társadalom ezt soká nem bírja ki és arra is, hogy nemcsak ma vannak segélyre szorultak, hanem lesznek holnap is, holnapután is, novemberben is, decemberben is, sőt karácsonykor is, nem lehetetlen, hogy tavasszal is!

Azért szólalok fel, mert becses lapja eddig is ily irányban figyelmeztette a közönséget s talán szívtén nem helyesli azon mozgalmat, hogy a sok városi, egyesületi s egyéb kötelezettség terhei mellett most egy újabbat eszeltek ki: havi járulékot fizető taggyűjtés a sebesült katonák ellátásának biztosítására.

En is nagyon szeretem a katonákat, tudom méltányolni nagy fáradozásukat, életük kockáztatását a házáért, az emberiségért, a kultúráért, a békéért, nem is mulasztok el semmiféle alkalmat, hogy legjobb tehetségem szerint hozzájáruljak és azt hiszem, lesz alkalmam még adóiban is eleget áldozni a háború minden következményeiért, de becsánatot kérek, minden tulzásnak, egymáson tullicitálásnak és egyazon cél többszörös megadóztatásának ellensége vagyok.

Ott van helye a segélynyújtásnak, ahol igazán szükség van rá. A sebesülteket az állam és az e célból megalakult egyesületek látják el, a hadbavonultak családjait is ellátja az állam, sőt megelégedően jól gondoskodik róluk.

Az állam által a városokra kivetett kisegítő kórház felállítását a közönség áldozatkészsége hozta létre. Az ellátást, az ápolást, a kiszolgálást, az állam téríti meg. Ezt is majd mi fizetjük, arányosan kivetett adóban, ha a hadisereiből nem fizetik.

Hat minek e célra még további áldozatokat kicsikarni? Miért gyengítsük on magunkat? Hatha még rosszabb napok következnek? Az adakozási erővel is takarékosnak kell lenni. A jótékony szívek ezt a gyűjtőerejét sem szabad idő előtt elpuskázni! Azután helytelen az is, hogy majd egyazon társadalmat sujtják ezek a mások zsebjére kiesztelt gyűjtési szuronyrohámok, pumpolási srápnellek és jótékony célu motormozsarazás, néha — mint az érintett legújabb taggyűjtés mutatja — még a negyvenkettősek elütését sem sajnálva.

A segélyezésben és adakozásban is csak egy az igazság. Tulzás és fényezés nélkül kell lennie. Csak a legszükségesebbre szabad szoritkozni. Adóban kell kivetni, hogy mindenki arányosan és anyagi erejéhez mérten járuljon hozzá.

Fogadok rá, hogy tízszer többet adtam már eddig is különböző jótékony célokra, mint nálammal százaszorta gazdagabbak. Ez az aránytalanság bosszant annyira. Ez vitt rá, hogy egyszer én is felszólaljak.

Egy jótékonyági sebesült.

Videki hírek.

Kinevezések a bíróságnál. Az igazságügyminiszter a szombathelyi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróvá Gyay Frigyes dr. törvényszéki bírót rendelte ki, a szombathelyi munkásbiztosítási választott bíróság elnökévé Kovács Gyula törvényszéki bírót három év tartamára kinevezte.

Borostyánkői Egan Béla dr. hősi halála. Egan Béla dr. miniszteri fogalmazó — mint bennünket értesítenek — az északi harctéren elesett. Egan

Béla miniszterelnökségi fogalmazó a fiúmei kormányzóságnál működött. Utóbbi időben a miniszterelnök a pénzügyi szakismeretek elsajátítása végett a szombathelyi pénzügyigazgatósághoz osztotta be. Itt érte őt a mozgósítás és már augusztus 1-én bevonult déltiroli helyőrségben levő zászlóaljához. Mikor a 11-es vadászok átvonultak Szombathelyen, mint azok egyik hadnagya velük jött. Elbueszott jó barátaitól, kiket később is felkeresett tréfas levelező-lappal. Egan Béla dr. vasmegei, borostyánkői család sarja. Közeli rokona Egan Alfréd államvasuti üzletvezetőnek. Atyja, Egan Lajos, miniszterelnökségi tanácsos, ki egyetlen gyermekét siratja a délceg hadnagyban, ki szívélyes modora és szívójsága révén mindnyájunk rokonszenvét megnyerte.

Kórház Bozsokon. Bozsok községbe a sebesült katonák számára 40 ágyat szereltek fel. Végh Géza ottani földbírtokos kezdeményezése és nagylelkű hozzájárulása (6 maga 20 ágyat szerelt fel) tette lehetővé, hogy a bozsokiak jól felszerelt kórházba várhatják a sebesült katonákat.

Segédlelkész, mint onkentes. Káldos János szombathelyi evangélikus segédlelkész hétfőn megjelent a polgármesteri hivatalban és tényleges szolgálatra jelentkezett. Kijelentette, hogy — mint anyai kartárs, — ő sem akar élni törvényben biztosított kedvezményével s onkentes kockatonaként akarja szolgálni a hazát. A városnál természetesen örömmel állították ki részére a belépési bizonyítványt.

Öngyilkos lett, mert nem mehetett a háborúba. Szentgotthárdról közlik a következőket: Spitzer Adolt Zsida községi cipész a háborús idők harc-láza úgy elfogta, hogy minden áron katonának lenni. Jelentkezett Kormenden, hol jelentkezését el is fogadták, de 54 éves korára való tekintettel nem teljesíthették ama kívánságát, hogy tüzvonalba mehessen. Ezen annyira elkeseredett az öreg, hogy most, mikor látogatásban volt odahaza, felment a ház padlására és ott felakasztotta magát. Mikor felesége és a házbeliiek észrevették, már nem volt benne élet. Reggelig ott hagyták s csak akkor jelentették az esetet a csendőrségnek. Spitzer már régen a halálnak szánta magát. Eddig már négyszer próbálkozott az öngyilkossággal sikertelenül. A búnos végu apát négy kis gyermeke siratja.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sorlóseknél, nyitott és egész sebeknél. A fag. kor. — 80

Horgony-Liniment. Capsici compos.
A Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes helyreállítás sebeknél, rheumánál, köszvények stb.
Üvege: kor. — 80. 1. 40. 2.—

Horgony-vas-albuminát-festvény.
Vérerőgyengéssel és vérsérvvel.
Üvege: kor. 1. 40.

Kapható a legújabb gyógyszerárterében vagy közvetlenül a készítőnél.
Dr. Richter, Az orvosi professzor, csemetéi gyógyszertárától, Prága I., Ellenzékhelyre 5.

Heti krónika.

Bezárják a budapesti iskolákat. A közoktatási bizottság elhatározta, hogy tekintettel a kolera-veszedelemre, a fővárosi iskolákat bezáratja.

A debreceni egyetem megnyitása. Szerdán volt a debreceni egyetem megnyitó ünnepélye. Az ünnepélyt Kiss rektor nyitotta meg az egyetem dísztermében. Az új egyetemre 255 hallgató iratkozott be.

A trónörököspar gyilkosainak tárgyalása. A gyilkos Princeip és társainak bünpörét október 12-én kezdik tárgyalni. A vádlottaknak már kézbesítették a vádiratot, amely hazaárulással vádolja őket. A vizsgálat során ugyanis megállapítást nyert, hogy a trónörököspar meggyilkolása csupán eszköz volt a hazaárulás büntetésében. A 15 évnél idősebb vádlottak fejére halált kér az ügyész, a 15 évnél fiatalabbaknak 10-12 évi börtönt. A vádlottak közt 21 szerb és 4 horvát van.

Javul a postaforgalom. A hivataloslap szerdai száma közli: 1914. évi október 1-től kezdve Németországgal a közönséges és távirati utalvány, továbbá a levélpostai és csomagutalványt, valamint a postai megbizási forgalom ismét megnyitott; tehát a jelzett naptól kezdve Németországgal közönséges és távirati utalványok ismét válthatók, illetve a Németországgal való forgalomban a csomagok és a levélpostai küldemények — úgy mint azelőtt — ismét utalvánnyal terhelhetők és postai megbizások válthatók. A Németországba szóló utalványokat, úgy mint azelőtt, márka értékben kell kiállítani. Az egy-egy utalványra befizethető maximális összeg 800 márka marad és ugyanez a változatlanul maradnak az utalványdíjak is. A befizetési átszámítási kulesot azonban további intézkedésig 100 M 124 K, vagyis 100 K 80 M 65 Pf.-ben állapították meg.

Rendelet az orosz menekültekre. A magyar belügyminiszter az osztrák kormánnyal egyetértve rendeletet adott ki a galiciai menekültekre vonatkozólag valamennyi törvényhatóságokhoz. A rendelet értelmében a teljesen vagyontalanokat Szatmárnémetibe kell utasítani, a vagyonosokat pedig, akik eltartásukról tudnak gondoskodni, békében kell hagyni a háboru befejezéséig pontos nyilvántartás mellett. Szigorú vizsgálatra csak a háboru végén lesz szükség azokra nézve, akik netalán itt akar-nának megtelepedni.

Fáj a foga? Műfog kell!

Scharpf Jenő

vizsgázott fogtechnikus mester segít a bajon.

Szombathely, Erzsébet királyné-utca 7. szám, félemeleten.

Működik délelőtt 8 órától délután 5-ig.

XXXI. magyar királyi jótékony célu államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítani.

Ezen sorsjátékak összesen 14 985 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475 000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:	
1 főnyeremény — 20.000 kor. készp.	10 nyer. a 200 K 4.0 K készp.
1 — 10.000 — — — — —	40 — — 150 — 6.000 — —
1 — 5.000 — — — — —	100 — — 100 — 10.000 — —
1 nyer. a 1000 K 5.000 — — — — —	2000 — — 20 — 10.000 — —
1 — 500 — 2.5 0 — — — — —	12.000 — — 10 — 120.000 — —
1 — 250 — 2.500 — — — — —	14885 nyer., összesen 475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi decemb. hó 9-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapestén (Vámpulota) börtömben küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és selyvatalnál, a összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzletben és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság kőszegi fiókja,
Kőszeg, Király-út 6. sz. Struez szálloda mellett

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4 %-os kamatozással betéti könyvekre és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszkozol.

Leszámitol: 2-3 alairasos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket tolmárokra és városi házakra; mag-sabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad; tőzsdei megbízásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvény-íveket a szelvényutalvány (italon) alapján díjmentesen beszeréz.

Átutalásokat, lefizetéseket eszkozol a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: állami és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztéssel ellen biztosít.

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és keze-lésre átvessz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Haza Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ugyneke-seke mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással kész-séggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár Szombathely. Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1.600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetét 15 millió koronán felül.
Saját tőkéi 2.250.000 korona.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

hivatalos olomzarral ellátott palackokban mindenütt kaphato

CAMIS STOCK
gőzüzemü gyarából

BARCOLA.

